

IBRIS

Editor: Vasile Burlui

We know
books

Redactor & corector: Raul Iordăchiței

Tehnoredactor & Coperta: Paul Gorban

Ilustrație interior și pe copertă: *Nud*, Sorin Adam

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MARGUERITTE, VICTOR

Prostituata / Victor Margueritte. - Iași: Cartea Românească
Educațional, 2021

ISBN 978-606-057-149-0

821.135.1

Orice reproducere, totală sau parțială, a
acestei lucrări și închirierea acestei cărți fără
acordul scris al editorului sunt strict interzise și
se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional

Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, Iași, 2021.

Adresa: IAȘI, Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2 – 700124.

www.ecredu.ro

VICTOR MARGUERITTE

PROSTITUATA

r o m a n

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

administrația mea se achită de această însărcinare cu multă ineficacitate și aceasta cu niște mijloace contrare legilor, contrare chiar oricăror principii de guvernare omenească. Nu voi spune că acest rău nu poate fi micșorat de omenia funcționarilor, dar în această direcție sunt de adus multe îndreptări, de pregătit mari organizațiuni de însănătoșire...”

PARTEA ÎNTÂI

I

În noaptea caldă le Sebasto curgea ca un fluviu mare.

Anette, împinsă de vârtejul mulțimii care trăgea, val după val, vâlmășagul mereu reinnoit, se lăsa târâtă de șuvoiul imens.

Tâmpilele îi zvâcneau și mâinile îi erau muiate de sudoare. Oboseala, după o zi lungă, petrecută cosând și iar cosând în năbușeala subsolului cu tavanul scund, o amețea de parcă era beată... Stomacul îi era gol; cu picioarele muiate, nu mai simțea nici oboseala, nici foamea. Își ținea rându în șirul cel lung, – o biată viață smerită, a cărei cinste complica încă mizeria –, și-și urma drumul ca o sfărâmatură de corabie purtată de valuri.

Uneori cei din șirurile de alături i-o luau înainte – o scurgere repede de fețe și spinări pe care, la rândul ei, le ajungea spre a le lăsa iarăși în urmă. Un alt puhoi venea din direcția opusă, în treapătul grăbit al oamenilor porniți după plăceri sau după afaceri, sau în plimbarea leneșă a celor fără nici o țintă.

Și din toate aceste chipuri, cu trăsături atât de deosebite și având întipărite urmele obiceiurilor și patimilor lor, nici una ne impresiona îndeosebi. Pășea cu

gândul aiurea, ca și cum nimic n ar fi legat-o de frământarea aceasta a puhoiului omenesc. Era pătrunsă, ca o plantă, de suflul puternic al tuturor vieților ce se scurgeau în umbră. Umbră ce fâșâia cu un foșnet enorm și în care vibra, prin răsufări adânci, respirația Parisului. Umbră luminoasă ce revărsa, în noaptea de vară, o văpaie difuză de lumină galbenă de felinar, de vibrație a lămpilor electrice, de scânteiere a vitrinelor și de sclipire a felinarelor de la trăsuri, omnibuse, tramvaie și automobile.

Luminați de jos, copacii se înălțau ca într-o fantasmagorie, desenând pe cerul negru feerice siluete verzi. La încrucișări de străzi, între acoperișurile nevăzute, de înalte ce sunt, fâșii de cer de un albastru închis sclipeau de scânteieri de stele.

Anette nu vedea, nu auzea. Mergea cu pași mașinali, ca purtată, între un paznic de la o bancă și o fată cu chica roșie care, grijulie, ținea strâns pe burtă o geantă roasă.

La fiecare răspântie, puhoiul se îngroșa. Valurile se amestecau înecând într-un vârtej unic afluenții care veneau năvalnic din toate părțile, revărsând în fluviul ce urca și cobora vălmășagul lor de lume. Cartierele Montmartre și La Villette prin mahalaua Saint-Denis, Estul și Vestul prin marile bulevarde, Cartierul Latin prin Boul-Mich – orașul întreg vărsa, ca în fiecă seară, în largă arteră a bulevardului Sèbastopol, sângele stricat sau sănătos care zvâcnea în vinele sale.

Din atelierile și prăvăliile închise, din apartamentele deschise în răcoarea nopții, din curțile înfundate, o mulțime nesfârșită foșnea prin labirintul de străzi, umplea mijlocul drumului și trotuarele, aco-perea într-o frământare necurmată terasele cafenelelor pline de lume, înveselite ici colo de culoarea deschisă a unei rochii.

Mare agitată de vieți, torent de prostituție și de trândăvie, de dureri și de plăceri.

În colțul străzii Turbigio, Anette coti la dreapta. Lespezile trotuarului străluceau albe sub lumina palidă a reflectoarelor. Într-o oglindă înaltă, între niște obloane trase, ea își zări chipul... Ce corp zvelt și fin, turnat în rochița de stambă, armonios umflată de curba sânilor îmbobociți și a șoldurilor pline!... Ovalul curat al feței, sub unda neagră a părului tenul mat, ochii mari albaștri... Ah! de-ar asculta-o ea pe îndrăcita de Clò!

Pudoarea ei, cinstea ei feciorelnică se răzvrătiră. Luți pașii. Fiind acum lume mai puțină, a putut respira în voie... Ia te uită! roșcovana cea groasă a luat-o la dreapta odată cu dânsa... O băcănie își duhnea râncezeala alimentelor, a legumelor fade, a conserve-lor stricate. Îi veni așteptala. Nu mâncase la prânz decât o litră de cireșe și un corn, în vreme ce se plimbase pe trotuarul din fața atelierului, braț la braț cu Clo, doar așa, ca să mai scape un sfert de ceas de atelier, de acea atmosferă de cuptor, unde mereu trebuie să coși cu tâmpile fierbinți, cu picioarele amorțite și cu degetele înțepenite.

De obicei lucra zece ceasuri, și era destul de obositor și atât, pentru trei franci pe zi! Darmite în afurisita lună iunie! Era zor mare cu Grand-Prix, cu plecarea la munte, la mare... Și dă-i cu ore suplimentare! Istovitor, se înțelege, dar și câțiva gologani mai mult!...

În serile de clacă mânca, după ce ajungea acasă, rămășițele din ajun, dacă mai avea ceva, de nu, o coajă de pâine muiată într-o țără de lapte rămas de dimineață.

Și a doua zi la prânz putea să-și cumpere un cârnat, un cornet cu cartofi prăjiți sau vreuna din bucățelele pe care le înșfaci în grabă, o gustare de doi

gologani, pe care mătușa Mic-Mac, într-un gang, o mestecă cu linguroiul în untură sfârâitoare.

Anette nu se gândea încă să se indigneze de această exploatare neîndurată a muncii care istovea pe atâția nenorociți, pentru a spori mai repede averea patronului; de acest surmenaj care ruina atâtea vieți ca să împodobească pe altele cu lîngierii complicate, cu broderii de zână, cu găтели de vanitate și de lux. Ea continua să lucreze la Casa Frații Sichelmayr, din ziua blestemată în care, după moartea tatălui ei, mama sa plecaseră din satul Avaize, ca să trăiască cu Domnul Ferru.

Ah, și Clo!... Anette o iubea mult, cu toate că Clo era ușuratică și avea apucături care nu-i plăceau. Cum de se putea ea purta astfel cu bărbații?... Și în clipa aceea văzu parcă răsărind în fața ei chipul fetișcanei blonde, i se părea că aude glasul batjocoritor: „Tu ai să fii veșnic păcălită. Ție ți-e tot una, ai, să-ți începi lucrul la opt în loc de nouă, să ți se taie din timpul de masă, să te închidă într-o cușcă fără aer, până la ceasurile două de dimineață!? E o rușine! Dar ce dracu fac inspectoarele muncii?”

Clo nu exagera. Ei, dar astăzi nu era motiv de cârtire. Nu lăsaseră prea târziu lucrul. Să tot fie ceasul 11. Nu! 11 și jumătate, după orologiul din colț... La 12 va fi culcată... Vai! și ce cald o să fie în pătuclul strâmt...

Ei, dar ce s-a întâmplat oare?

Anette, în loc să treacă strada, se opri pe marginea trotuarului. Roșcovana cea trupeșă care se ținuse de ea o atingea cu cotul. Deodată, sumecându-și fustele până peste genunchi, gata s-o ia la goană, se întoarse și șopti cu vocea stinsă: les moeurs!

Anette făcu o mișcare de scârbă. Pe trotuarul din față, doi bărbați îmbrânceau o biată bătrână, cu

capul gol: „Haide! Urmează-ne!” Dar femeia, țișând, se agăța de felinar. Alte două femei așteptau resemnate să fie duse la circumscripție. Ele priveau scena în tăcere. Purtau corsaje albe și canotiere. Fulgere de ură le țâșneau din ochi.

Anette se simți deodată apucată de braț. Tresări; în fața ei, un chip, din care zărea numai doi ochi fioroși și o mustață ca o perie neagră. Omul se răsti la ea, poruncitor:

— La secție!

— De ce? întrebă ea, împotrivind-se înspăimântată.

— La secție!... Lasă vorba! Nu e voie să stai pe marginea trotuarului...

— Dă-mi drumul, Domnule, faci greșeală!

— Cunosc eu cântecul ăsta... Haide, dar mișcă mai repede...

O criză de nervi, o revoltă, o zgudui pe Anette. Rostea cu glas tare cuvinte fără șir, profera injurii, amenințări. Ar fi vrut să urle, să muște... Apoi, gândul că e o greșeală la mijloc, o mai liniști. Conștiința vieții ei oneste îi dădu încredere. Simți că era cea mai slabă, un pai în mâinile unei forțe anonime și îngrozitoare... De prisos să protesteze... Greșeala se va vedea... La secție toate se vor lămuri... I se va da drumul îndată, ba chiar i se va cere scuze.

Totuși, era grozav. Lacrimile o podidiră, sentimentul rușinii o doborî; lăsă capul în jos. Nici nu băga de seamă că, sub supravegherea agentului, avea ca tovarășe de drum pe roșcovana cea voinică de adineauri.

O stradă îngustă, unde ici și colo, uși de cărciumă, întredeschise, răspândeau o lumină vagă prin perdele... Deodată, zărindu-i pe bourgeois și prada acestora, siluete de cheflii suspecti se dădură în lături, femei pierdute, sumecându-și fustele, se repeziră

înăuntru, la adăpost, după teighea...

Apoi străbătură Halele; merseră pe lângă grămezi și coșuri cu miros acru, mormane de morcovi și păstârnaci, munți de varză. Anette își aminti de câmpul din Avaize, când cu verișoara sa Rose și cu Le Frisé, copiii, strângeau și legau mănunchiurile de sparanghel...

Un gang în care lucește o lanternă roșie, grupuri de gardiști în prag, caldarâmul murdar al unei curți mici în care te-nneca o duhoare pestilențială, iar în fund, o odaie în care Anette este îmbrâncită în mijlocul unei adunături împestrițate de femei, de sergenți de oraș, de funcționari, de vagabonzi: vreo treizeci de inși care se agită gălăgios într-o fumărie deasă și o putoare înăbușitoare. La început nu deosebește nimic. E într-un grup, lângă perete, între roșcovana cea mare și femeia care se zbătea, – o babă încărunțită și costelivă, căreia îi atârnav, pleoștite, țâțele sub bluză, și care, gemând, tușește mereu, apoi scupă o țâșnătură de flegmă cu sânge.

Abia dacă poate deosebi una câte una tovarășele. Sunt vreo zece, două-trei tinere de tot, slăbuțe; altele mature, cu cărnurile umflate. Aceeași expresie de vičiu, același aer de ranchiună și suferință le e întipărit pe față. Anette își lipește coatele de trup, ghemuindu-se. Ar vrea să se ferească de contactul cu aceste nenorocite, așa cum te ferești de o murdărie. Cu toate acestea o cuprinde mila și de celelalte și de ea însăși. Ce caută ele aici? Și mai ales, ce caută ea aici?

Din timp în timp se aude un gemăt, un glas de revoltă. Apoi se face o tăcere apăsătoare, strivitoare. Anette cuprinde acum cu privirea întreaga încăpere. Lângă zid, în colțul opus, sunt înșirați bărbați: vânzătorii, vagabonzi cu privirea firoasă, moșnegi cu privirea

stinsă, toate speciemenle sinistre ale mizeriei. În mijloc o masă cu hârtoage, agenți în civil care așteaptă stând pe scaune ori în picioare; mai sunt și unii care interoghează pe noii veniți, și alții care scriu. Ția de acolo, – șoptește roșcata care urmărise privirea Anetei și ghicise că-i neștiutoare, – ăia sunt les moeurs!... Iștilalți, – și arată o altă masă, într-un colț –, sunt les bourgeois din circumscripție...

Mai departe niște abajururi răsfrângeau o lumină aurie pe câteva mese lungi peste care se aplecau spete de alpaca și tichii rotunde, scribi de ai comisariatului. Strânși în tunicile lor închise, sub chipiul cu marca orașului, sergenții de oraș umblau de colo până colo, nepăsători.

Deodată lumea se dă la o parte; toți își scot pălăria. Intrase comisarul de poliție, șeful brigăzii mobile.

Anette aruncă spre acest salvator o privire, rugătoare, plină de nădejde. Ar fi voit să strige, dar, de teamă, nu putu. Era ea o piatră sub tăvălug...

Roșcovana șopti:

„Domnul Lucas! E dat dracului!”

Cea mai mare parte dintre prostituate îl cunoșteau pe acest funcționar, de care atârnav soarta lor de o noapte. Ele mai trecuseră prin interogatoriile lui scurte și le plăcea tonul lui autoritar, când familiar, când brusc.

Obidiții, acei pe care viața îi strivește, au simțul exact despre ce e drept, și ce nu este; au și respectul instinctiv al forței. Femeile admirau în Domnul Lucas pe executorul energic, dar nepărtinitor, al unei nedreptăți pe care o suportau, mormăind.

Cu pălăria de paie pe ureche, Domnul Lucas își îndeplinea slujba, ca și cum ar fi executat un consemn militar. Una câte una, prevenitele înaintau, după

poruncă. Ele se bălângăneau în fața mesei, pe care se așternea, în grămăjoare, tot avutul lor: o legătură cu chei, cutii cu pudră, un portofel întredeschis, tot ce s-a putut găsi la percheziție scormonindu-se buzunarele până la fund. Cu degetele groase, un agent număra gologanii, monedele de argint.

Vocea Domnului Lucas se auzi, răstită:

— Unde ți-e cărțulia?

Femeia se aplecă, dintr-o mișcare vie scoase pătratul de carton, păstrat între pulpă și ciorap.

— Iat-o!

— Carte roșie... Aha! Sifilitică... Ești în regulă?... Nu, ai lipsit de la ultima vizită... La arest!

Femeia cu cartea roșie trecu la dreapta, în grija unui agent însărcinat cu arestul. Și de îndată, în drum spre coridorul de unde se auzeau cântece obscene și înjurăturile bețivilor, ea își scotea fusta cu volane brodate. Unealta de muncă era acum inutilă.

Dar vocea Domnului Lucas răsună iarăși. Anette, care întinsese zadarnic brațul, ca să scape mai curând, tremură. Urma să-i vie rândul.

Bătrâna-în camizol se frământa în fața mesei:

— Nu făceam nimica, Domnule comisar, vă jur... Borțosul ăsta nu știu ce are cu mine... Și-l arată pe un agent cu capul buhăit, umeri largi, cu gâtul roșu și scurt, care rânjea...

„Leșisem să mai răsuflu de năduful din casă. Avem doar dreptul s-o facem, vara. Am și carte, poftiți...”

Scoase un carton murdar, îndoit, rupt, apoi tuși zgâlțâită de un acces. Perii, aproape albi, cădeau în șuvițe aspre de-a lungul obrazilor supti. Buzele-i subțiri se crăpară pe o gingie știrbă, într-un zâmbet amar, pentru a expulza o flegmă rozie. Arătare sinistră, roabă înspăimântătoare a plăcerii, ea încarna, în halul în care

se afla, toată fatalitatea socială...

— Bine, babo! rosti Domnul Lucas.

Și, ridicând din umeri, adăugă:

— Liberă.

Apoi, deodată, chibzui... Azilul?

— Vrei să mergi la Nanterre?

Bătrâna, care pornise să plece, se opri și, din prag, răspunse:

— Mulțumesc. Mai bine crăp afară, decât închisă ca într-o temniță.

O tăcere scurtă, și îndată:

— Al cui e rândul? întrebă Domnul Lucas resemnat... Desigur, era tristă soarta bătrânei, dar ce să-i faci?...

Anette dădu să se repeadă; dar roșcovana groasă și apucase să răspundă la întrebarea pusă de comisar, agentului: „Dar asta?”.

— Mă întorceam liniștită acasă, Domnule Lucas!

— Stătea lângă un felinar.

— Nu-i adevărat!

Agentul, contrazis, o străpunse cu o privire mânioasă, mustața-i tremura.

— Căuta să pescuiască clienți cu mititica – explică el.

Și o arată pe Anette care, încremenită, holba ochii. Dar roșcovana declară cinstit:

— N-o cunosc!

— Bine. Unde ți-e cărțulia?

— Am uitat-o acasă pe masă.

— La închisoare!

O mână brutală – pumnul de adineauri – o trăgea pe Anette, sub lumina lămpii.

— E tânără de tot, observă Domnul Lucas. N-am avut prilejul s-o văd aci. Nu ți-e rușine?